

Mesečni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 1. do 28. februarja 2017

Povzetek

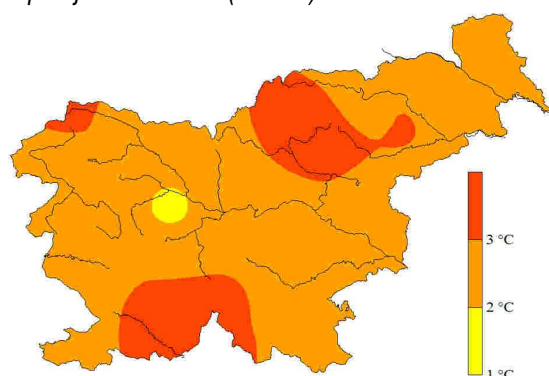
Nadpovprečne temperature zraka so v drugi polovici meseca prebudile rastlinski svet. Na Goriškem so že v prvi dekadi februarja zacveteli mali zvončki, leska in spomladanski žafran, do konca februarja pa še jelša, rumeni dren, mlade poganjke in cvetove je pogнал tudi rožmarin. Drugod po državi so prvi znanilci nekoliko zaostajali v razvoju in zacveteli v zadnji tretjini februarja ob skoraj povprečnem času. V drugi polovici februarja so ozimna žita lahko nadaljevala z razraščanjem, zlasti na Primorskem, kjer so posejali tudi jara žita.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Po zelo mrzlem januarju se je v februarju ogrelo. Povprečne mesečne temperature zraka so povsod po državi presegle povprečje, v večjem delu države do 3 °C, na Notranjskem, Kočevskem, Koroškem in Savinjskem tudi za več kot 3 °C. Najnižje jutranje temperature zraka so se spuščale pod ledišče večinoma v prvi polovici meseca in nato še ob koncu meseca. Vrednosti so dosegale do -2 °C na Obali, do -3 °C v osrednji Sloveniji, do -5 °C na Dolenjskem in Koroškem, na Štajerskem, v Prekmurju in v višje ležečih krajih tudi nižje. Najvišje dnevne temperature pa so dosegale 14 °C na Koroškem, do 15 °C na Obali in v osrednji Sloveniji, drugod do okrog 16 °C, v Biljah so namerili 18,5 °C. Skoraj povsod je bilo padavin več od dolgoletnega povprečja, na vzhodu in severu do 50 % nad običajnimi vrednostmi, odstopanje se je povečevalo proti jugozahodu. Na Obali in na vipavskem je bilo padavin za vsaj 150 % več kot običajno. Najmanj padavin, do 50 mm, je bilo na severovzhodu in v večjem delu Podravja, največ pa na jugovzhodu, več kot 130 mm. Padavinskih dni smo našli od 6, v Prekmurju, do 12 na vipavskem in v osrednji Sloveniji. Tudi snežilo je, po nižinah se je sneg obdržal do štiri dni. Drugačne so bile razmere v visokogorju, kjer je skupaj v februarju zapadlo okoli 140 cm snega. Sonce je bilo v februarju dokaj sramežljivo, še posebej v osrednji Sloveniji, kjer smo izmerili le do 80 sončnih ur. Sicer pa je v večjem delu vzhodne in osrednje Slovenije sijalo do 90 ur, na zahodu nekoliko več, večinoma do 100 ur. Število sončnih ur je za dolgoletnim povprečjem zaostalo vsaj za petino, v osrednji Sloveniji še za nekoliko več.

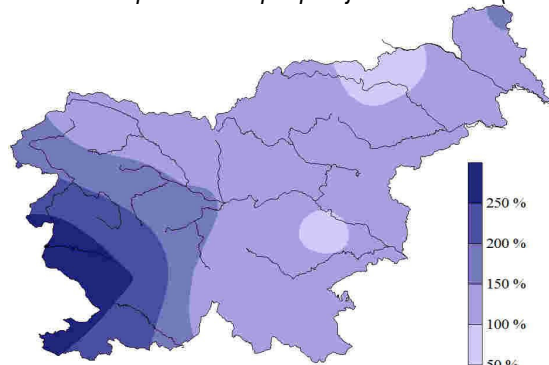
Mesečne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T , °C) in odklon mesečne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	6,3	18,5	-4,1
Portorož let.	7,0	14,8	-1,9
Ljubljana	4,5	14,3	-2,8
Novo mesto	4,4	15,4	-4,2
Celje	4,0	15,9	-5,5
Maribor let.	3,9	15,9	-6,5
Murska Sobota	3,4	16,1	-5,7
Rateče	0,9	12,3	-7,1
Slovenj Gradec	2,7	13,8	-4,7

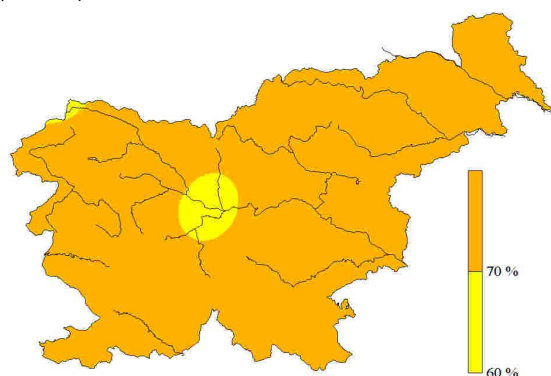
Mesečne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	padavinski
Bilje	192,1	16	12
Portorož let.	136,5	19	9
Ljubljana	114,0	16	12
Novo mesto	66,2	18	10
Celje	61,4	19	9
Maribor let.	48,4	20	8
Murska Sobota	43,7	21	6
Rateče	74,1	18	10
Slovenj Gradec	55,0	21	7

Mesečne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon mesečne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	103,3	10,1
Portorož let.	96,8	10,0
Ljubljana	71,2	8,7
Novo mesto	88,8	8,9
Celje	79,2	8,9
Maribor let.	86,4	9,5
Murska Sobota	84,5	8,2
Rateče	85,8	8,3
Slovenj Gradec	86,6	8,9

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Temperatura tal je bila v februarju spet za 1 do 2 °C nad dolgoletnim povprečjem in sicer se je povprečna temperatura tal v globini 5 in 10 cm na severovzhodu in vzhodu države gibala med 2 in 3 °C, v osrednji Sloveniji je bila do 2 °C in med 5 in 7 °C na Primorskem. Tla so se v posameznih dneh še ohladila pod ničlo, na severovzhodu in v osrednji Sloveniji do okoli -2 °C, na Primorskem pa se tla pod ničlo niso več ohladila. Najvišje temperature tal so v globini 5 cm na Primorskem in na severovzhodu presegle 10 °C oziroma 13 °C, drugod so bile med 7 in 9 °C. V globini 10 cm so bila tla za kakšno stopinjo do dve hladnejša od temperature tal v globini 5 cm.

Mesečna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (T_t , °C)

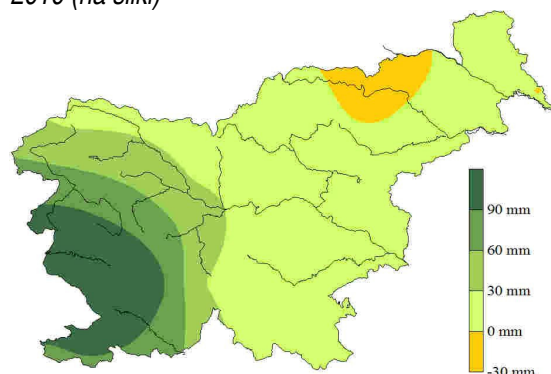
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	5,7	1,4	0,4	10,6	5,5	1,3	1,9	8,3
Portorož let.	6,7	1,5	0,6	13,4	6,7	1,3	2,4	9,9
Ljubljana	1,6	-0,3	-0,8	7,1	1,8	-0,1	-0,8	6,3
Novo mesto	3,4	1,0	-0,3	9,1	3,2	0,7	-0,1	7,8
Celje	3,0	1,2	-0,8	9,0	2,8	0,9	-0,5	7,2
Murska Sobota	2,6	1,1	-2,0	10,6	2,1	0,5	-1,6	8,8

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Vodna bilanca v februarju je bila povsod po državi pozitivna, od 10 do 20 mm na severovzhodu, do 40 mm v večjem delu Štajerske, na Koroškem in Dolenjskem, povečevala se je proti zahodu. Največja je bila v Vipavski dolini in na Krasu, tudi več kot 150 mm. Mesečne vrednosti izhlapevanja so bile za zimski mesec še primerno nizke, od 15 mm na severozahodu do več kot 30 mm na Primorskem in mariborskem. Vodna bilanca je bila večinoma nad običajnimi vrednostmi. V večjem delu vzhodne Slovenije in Zgornjesavske doline do 30 mm nad povprečjem, odstopanje se je povečevalo proti jugozahodu, kjer je bilo od 60 do 120 mm.

Mesečne vsote meteorološke vodne bilance (VB , mm), evapotranspiracije (ET_0 , mm) ter odklon mesečne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	VB	ET_0
Bilje	157,0	35,1
Portorož let.	102,8	33,7
Ljubljana	92,2	21,8
Novo mesto	37,8	28,4
Celje	34,9	26,5
Maribor let.	15,4	33,0
Murska Sobota	20,2	23,5
Rateče	56,8	14,8
Slovenj Gradec	34,6	20,4

Mesečno in sezonsko število dni s snežno odejo in največja debelina snežne odeje (cm)

Postaja	Sneg (dni)	Sneg (max)	Sneg_mir (dni)	Sneg_mir (max)
Bilje	0	0	0	0
Portorož let.	0	0	0	0
Ljubljana	3	8	21	15
Novo mesto	4	14	33	19
Celje	2	7	25	9
Maribor let.	2	5	28	10
Murska Sobota	3	4	22	7
Rateče	23	19	46	30
Slovenj Gradec	3	4	27	16

STANJE RASTLIN

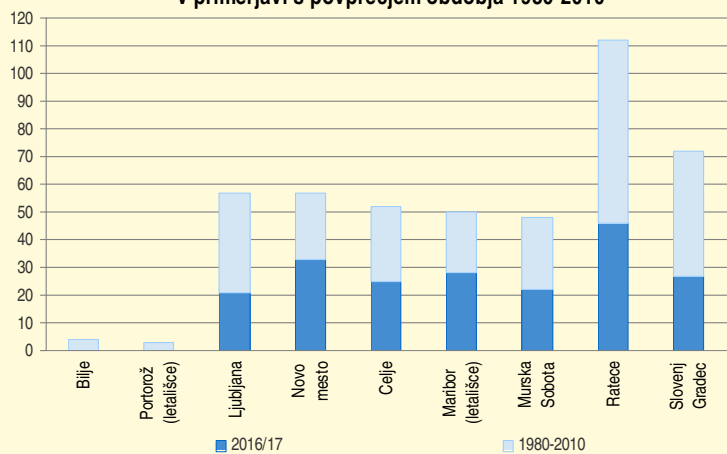
Ob koncu februarja se je meteorološka zima poslovila z nenavadno toplim vremenom, ki je zdramilo rastje, zlasti na Primorskem. V Goriških Brdih so že v prvi dekadi februarja zacveteli mali zvončki, leska in spomladanski žafran, do konca februarja pa še jelša in rumeni dren. Mlade poganjke in cvetove je pognal tudi rožmarin. Drugod po državi so prvi znanilci pomladi precej zaostajali v razvoju. Večinoma smo njihove prve cvetove lahko opazili v zadnji tretjini februarja.

Fenološki razvojni krog rastlin določa fenološke letne čase in obdobje predpomladi naznanijo cvetovi malega zvončka, leske, spomladanskega žafrana in črne jelše. Fenološka predpomlad se je letos v večjem delu Slovenije pričela ob skoraj povprečnem času, saj smo cvetove prvih znanilcev pomladi opazili v zadnji tretjini februarja, marsikje tudi kasneje. Če njihov razvoj primerjamo s preteklim 2016 letom pa dva do tri tedne kasneje. Na Goriškem in na Obali je v drugi dekadi februarja zacvetel tudi mandelj. Cvetni brsti drugih zgodnjih koščičarjev so se do konca meseca močno napeli in postali primerni za izvajanje zaščitnih ukrepov proti breskovi kodravosti, listni luknjičavosti. Zgodnejše sorte marelic na zaščitenih in osončenih legah so ob koncu meseca že pokazale barvo cvetov, kar je primeren čas tudi za izvajanje zaščite proti cvetni moniliji.

V drugi polovici februarja, ko je pojenjal mraz, se je odtalil tudi površinski sloj tal. Ozimna žita so lahko nadaljevala z razraščanjem, zlasti na Primorskem. Marsikje so se na posevkih pokazale posledice zastajanja vode na površini tal. V najhujših primerih, kjer je bila gostota posevkov preveč prizadeta, so strokovnjaki svetovali celo preoravanje posevkov. Na Primorskem so pričeli tudi s setvijo jarih žit, ker le zgodnja setev omogoča njihovo dozorevanje pred morebitno poletno sušo. Na odcednih površinah zaradi presežne namočenosti številne površine ni bilo mogoče preorati.

NOVICA

Št. dni s snežno odejo v obdobju mirovanja (1.10.-28.2.)
v primerjavi s povprečjem obdobja 1980-2010

V obdobju mirovanja 2016/17 od oktobra do konca februarja smo lahko našli 46 dni s snežno odejo na Gorenjskem, drugod po Sloveniji pa od 20 in 30 dni, na Dolenjskem 33 dni. V primerljivem obdobju zimskega mirovanja v povprečju (1981-2010) zabeležimo skoraj enkrat več dni s snežno odejo.

Prvi sneg je v hribovitih predelih zapadel v zadnji tretjini novembra, a se večinoma ni obdržal. Drugje po državi so bila tla gola vse do začetka druge dekade januarja, ko je sneg pokril večji del države razen Primorske, in obležal do konca januarja in še nekaj dni v februarju.